HĹBKA FOTOGRAFIE / DEPTH OF PHOTOGRAPHY

Vystavujúca autorka: Ema Lančaričová
Kurátorka: Dominika Chrzanová
Trvanie výstavy: 26. 08. – 16. 09. 2023
Vernisáž: 25. 08. 2023 o 19.00 hod.

Výstava s názvom *Hĺbka fotografie* prezentuje aktuálnu tvorbu fotografky a vizuálnej umelkyne Emy Lančaričovej, ktorá sa programovo venuje skúmaniu zmien média fotografie v súčasnosti. Jej autorský prístup je založený na skúmaní analógovej a digitálnej fotografie skrz ich vzájomné presahy, experimentovaním so stieraním hraníc medzi nimi a najmä hľadaním odpovedí na otázky, čím je médium fotografie dnes?

Podstatnou charakterovou črtou média fotografie je dnes skutočnosť, že ju už nemožno rozdeliť do tradičných kategórií – analóg a digitál, ale že sa jej podoba mení a prestupuje vo fluidné médium, zahrňujúc v sebe napríklad aj rozšírenú realitu, pričom tak vznikajú jej nové, hybridné formy. Zmena nastáva v samotnej koncepcii vzniku fotografie, ako aj v dizajne fotografických prístrojov. Dôležitejšiu zložku pri vytváraní fotografií tvorí softvér, tzn. program, ktorý beží na pozadí. Je neviditeľný a fotografiu dokáže doplniť, pretvoriť či dopočítať. Tým pádom už nie je podstatný hardvér, teda telo fotoaparátu, ako tomu bolo v minulosti.

Maximálna digitalizácia a jednoduchý prístup pre kohokoľvek na svete k tvorbe nových fotografií / obrazov, spustili masívny tok nekonečných obrazových dát. Hoci sa nástupom digitálu fotografia ako médium dematerializovala a prestala byť fyzicky uchopiteľnou, objem, ktorý predstavuje v dátovom systéme je obrovský a vo výsledku predsa len materializovaný. Denný prílev triliónov obrázkov po celom svete sa ukladá do externých dátových zariadení, hardiskov alebo na tzv. cloud. Cloud (slov. oblak) už svojim názvom trochu zavádza a v prvom rade mýtizuje miesto, kde sa tento materiál archivuje. Ako oblak sa neustále zväčšuje, avšak jeho fyzická pozícia je nemenná a ostáva v statickej podobe práve na Zemi.

S neustálymi technologickými zmenami do našich každodenných životov aktuálne prichádza fenomén umelej inteligencie, ktorý môžeme sledovať aj vo sfére fotografie. Strojové učenie tak postupne preberá pôvodnú pozíciu človeka (toho, ktorý tvorí) v rámci jej vzniku a zásadne mení naše chápanie obrazu a fotografie. Autorka si vo výstavnom projekte kladie niekoľko otázok, medzi nimi aj tieto: „Ak by sme nakreslili časovú os vývoja fotografie, môžeme považovať výpočtovú fotografiu za jej priameho pokračovateľa?“, „Čím je fotografia v zmysle digitálnych dát a aká je jej podstata?“.

Názov výstavy tiež priamo odkazuje na procesy vzniku fotografie, čiže na to, ako fungujú stroje/ aparáty ktoré ju vytvárajú v pozadí, takpovediac v jej technickej a technologickej hĺbke. Predstavuje aj slovný „oxymoron“ (protirečenie) nakoľko je toto médium dvojrozmerné a tak v ňom nemožno hľadať tretí rozmer – hĺbku. Ema Lančaričová na výstave prezentuje súbor diel s názvom Depth maps, ktoré prostredníctvom softvéru umožňujú nielen zachytenie plošného obrazu, ale aj priestorové rozmiestnenie jednotlivých bodov v obraze, t.j. umožňujú uvidieť hĺbku fotografie, čo je posilnené realizáciou vo forme lentikulárnej tlače.

Dominika Chrzanová

Ema Lančaričová (*1993, Trnava) je aktuálne doktorandkou na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde v roku 2020 absolvovala magisterské štúdium na Katedre fotografie a nových médií. Pracuje primárne s instantnou a analógovou fotografiou pričom svoju tvorbu stavia na filozofickom kontexte a experimentálnom prístupe.

fond na podporu umenia

Výstavu z verejných zdrojov podporil formou štipendia Fond na podporu umenia

DOKUMENT MAGAZÍN

Časť Depth maps bola realizovaná v spolupráci s Marekom Fragnerom.

Rámovanie a produkciu diel realizoval Lukáš Latta.